

การจำแนกกลุ่มการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
โดยใช้ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่เปิดเผยในรายงานประจำปี

นางสาวศุติพร ชินพงสานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CORPORATE GOVERNANCE CLASSIFICATION OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE
OF THAILAND BASED ON CORPORATE GOVERNANCE DISCLOSURE IN ANNUAL REPORTS

Miss Suleeporn Chinpongsanon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program in Accounting

Department of Accountancy

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

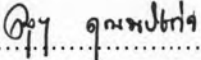
Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

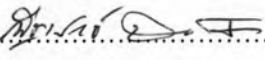
491055

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจำแนกกลุ่มการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการ ที่เปิดเผยในรายงานประจำปี
โดย	นางสาวศุภสิพร ชินพงสานนท์
สาขาวิชา	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณนิภา รอดวรรณะ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันดา พัฒนกิจการุณ

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

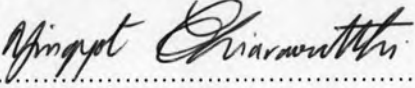
 คุณหญิง..... คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
(รองศาสตราจารย์ ดร.دنุชา คุณพนิชกิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ธีระพงษ์ จิมโอม)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณนิภา รอดวรรณะ)

 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันดา พัฒนกิจการุณ)

 กรรมการ
(ดร.ยิ่งยศ เจียรวุฒธิ)

ศุสิทธิ์ ชินพวงสานนท์ : การจำแนกกลุ่มการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่เปิดเผยในรายงานประจำปี. (CORPORATE GOVERNANCE CLASSIFICATION OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND BASED ON CORPORATE GOVERNANCE DISCLOSURE IN ANNUAL REPORTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. พรรณนิภา รอดวรรณะ, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ. วันดา พัฒนกิจการุณ, 126 หน้า.

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อสร้างตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์การกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่เปิดเผยในรายงานประจำปีและทำการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบที่ได้สร้างขึ้นตัวแบบที่ได้สร้างขึ้นจะสามารถนำไปใช้วัดการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การศึกษาได้ใช้วิธีการทางสถิติ 2 วิธีในการสร้างตัวแบบพยากรณ์ คือ วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis หรือ LRA) และวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Multivariate Discriminant Analysis หรือ MDA) ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยลักษณะการเปิดเผยข้อมูลการกำกับดูแลกิจการและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ได้เปิดเผยในรายงานประจำปี พ.ศ.2547 และได้จัดแบ่งข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่เปิดเผยในรายงานประจำปีที่มีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการ เป็นการกำกับดูแลกิจการที่เข้าเกณฑ์ดี และการกำกับดูแลกิจการที่ยังไม่เข้าเกณฑ์ดี

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า สำหรับตัวแบบการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกมีตัวแปรอิสระคือ สัดส่วนกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัท และความสามารถพยากรณ์การกำกับดูแลกิจการได้ถูกต้องโดยรวมร้อยละ 66.67 โดยมีผลการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ร้อยละ 40.63 สำหรับตัวแบบการวิเคราะห์จำแนกประเภทมีตัวแปรอิสระประกอบด้วย ความครบถ้วนของการเปิดเผยข้อมูลตามหลักการกำกับดูแลกิจการ จำนวนกรรมการอิสระ จำนวนกรรมการตรวจสอบ และสัดส่วนกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัท และความสามารถพยากรณ์การกำกับดูแลกิจการได้ถูกต้องโดยรวมร้อยละ 80.00 โดยมีผลการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ร้อยละ 90.00

ภาควิชา.....การบัญชี.....ลายมือชื่อนิสิต.....ศุสิทธิ์ ชินพวงสานนท์.....
 สาขาวิชา.....การบัญชี.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ดร.พรรณนิภา รอดวรรณะ.....
 ปีการศึกษา 2549.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

468 24458 26 : MAJOR ACCOUNTING

KEY WORD: CORPORATE GOVERNANCE CLASSIFICATION / CORPORATE GOVERNANCE DISCLOSURE

SULEEPORN CHINPONGSANON : CORPORATE GOVERNANCE CLASSIFICATION OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND BASED ON CORPORATE GOVERNANCE DISCLOSURE IN ANNUAL REPORTS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PANNIPA RODWANNA, Ph.D., THESIS COADVISOR : ASST. PROF. WANDA PATTANAKIJGAROON ,126 pp.

The purpose of this study is to develop models for prediction of corporate governance classification of listed companies in the Stock Exchange of Thailand based on corporate governance disclosure in annual reports and test for predictability of the models. The research models will be used for measuring the corporate governance of listed companies in the Stock Exchange of Thailand. This study used 2 methods, logistic regression analysis (LRA) and multivariate discriminant analysis (MDA). The models used corporate governance disclosure and corporate governance information from 2004 annual reports, and classified the relevant information into two groups, good and not yet good corporate governance.

The research results indicate that the LRA model has proportion of independent directors in the board of directors as the independent variable relating to the corporate governance classification. The overall classification accuracy of the LRA is 66.67 percent, and the predictability test of the model from the holdout sample is 40.63 percent. The MDA model's independent variables are the corporate governance rules, independent directors, audit committee and proportion of independent directors in the board of directors. The overall classification accuracy of the MDA is 80.00 percent, and the predictability test of the model from the holdout sample is 90.00 percent.

Department.....Accountancy.....	Student's signature.....	<i>Suleeporn Chinpong sanon</i>
Field of study.....Accounting.....	Advisor's signature.....	<i>Pannipa Rodwana</i>
Academic year 2006	Co-advisor's signature.....	<i>C. Z</i>

กิตติกรรมประกาศ

ดิฉันขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันดา พัฒนกิจกาคุณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพนนิภา รอดวรรณะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางตลอดเวลาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งท่านได้กรุณาตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ดิฉันขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ณัฐเสกข์ ฉิมโถม ที่ได้กรุณารับเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ยิ่งยศ เจียรวุฑฒิ ที่ได้กรุณารับเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้อาจารย์ทั้ง 4 ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างมาก ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ดิฉันขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา คุณป้า คุณน้า พี่ ๆ น้องๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดเวลาที่ผ่านมา

สุดท้ายนี้ คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดิฉันขอมอบแด่ผู้มีพระคุณ บิดา มารดา และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ดิฉัน หากวิทยานิพนธ์นี้มีความผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนประการใด ดิฉันขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 ข้อจำกัดของการวิจัย	4
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.8 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย	7
บทที่ 2 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 นิยามและแนวคิดของการกำกับดูแลกิจการ	8
2.1.1 นิยามของการกำกับดูแลกิจการ	8
2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ	9
2.1.3 แนวคิดการจัดอันดับการกำกับดูแลกิจการ	12
2.1.4 หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ	14
2.1.5 เกณฑ์การให้รางวัล SET AWARD ประเภท Best Corporate Governance Report	19
2.2 บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
3.3 กรอบแนวคิด	29

	ช หน้า
3.4 เกณฑ์ในการจำแนกกลุ่ม	30
3.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	33
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	39
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	43
3.8 การทดสอบแบบจำลอง	45
3.9 สมมติฐานการวิจัย	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทจดทะเบียนและการกำกับดูแลกิจการ	47
4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทจดทะเบียน	48
4.1.2 ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการ	53
4.2 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก	64
4.2.1 การสร้างตัวแบบจากการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก	65
4.2.2 ผลการจำแนกกลุ่มของข้อมูลที่ใช้ในการสร้างตัวแบบจากการวิเคราะห์ ความถดถอยโลจิสติก	68
4.2.3 การทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบจากการวิเคราะห์ ความถดถอยโลจิสติก	71
4.3 ผลการวิเคราะห์จำแนกประเภท	74
4.3.1 การตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์จำแนกประเภท	75
4.3.2 การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ	78
4.3.3 การพัฒนาตัวแบบจากการวิเคราะห์จำแนกประเภท	80
4.3.4 ผลการจำแนกกลุ่มของข้อมูลที่ใช้ในการสร้างตัวแบบจากการวิเคราะห์ จำแนกประเภท	84
4.3.5 การทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบจากการวิเคราะห์ จำแนกประเภทเพื่อใช้ในการจำแนกกลุ่มการกำกับดูแลกิจการ	85
4.4 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	87
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	89
5.1 สรุปผลการวิจัย	89
5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	92
รายการอ้างอิง	93

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก	96
ภาคผนวก ข	101
ภาคผนวก ค	105
ภาคผนวก ง.....	108
ภาคผนวก จ	110
ภาคผนวก ฉ.....	114
ภาคผนวก ช	119
ภาคผนวก ซ	122
ภาคผนวก ฌ.....	123
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	126

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาการให้รางวัล SET AWARDS ของสถาบันส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย.....	19
ตารางที่ 2 แสดงสรุปทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับการจำแนกกลุ่มการกำกับดูแลกิจการ.....	39
ตารางที่ 3 แสดงรายได้รวม	48
ตารางที่ 4 แสดงกำไรสุทธิ	49
ตารางที่ 5 แสดงสินทรัพย์รวม	50
ตารางที่ 6 แสดงอัตราส่วน P/E Ratio	51
ตารางที่ 7 แสดงการกำกับดูแลกิจการที่แบ่งกลุ่มโดยการใช้การได้รับรางวัล Best corporate governance report.....	52
ตารางที่ 8 แสดงปริมาณการเปิดเผยข้อมูลการกำกับดูแลกิจการ	53
ตารางที่ 9 แสดงความครบถ้วนของการเปิดเผย	54
ตารางที่ 10 แสดงจำนวนคำตอบแทนกรรมการบริษัท	55
ตารางที่ 11 แสดงจำนวนคำตอบแทนกรรมการบริหาร	56
ตารางที่ 12 แสดงจำนวนคำตอบแทนกรรมการตรวจสอบ	57
ตารางที่ 13 แสดงจำนวนกรรมการบริษัท	58
ตารางที่ 14 แสดงจำนวนกรรมการอิสระ	59
ตารางที่ 15 แสดงจำนวนกรรมการตรวจสอบ	60
ตารางที่ 16 แสดงการควบคุมตำแหน่งประธานกรรมการและผู้จัดการใหญ่	61
ตารางที่ 17 แสดงสัดส่วนกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัท	62
ตารางที่ 18 แสดงจำนวนครั้งของการประชุมของคณะกรรมการบริษัท	63
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนครั้งของการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ	64
ตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการแบ่งกลุ่มการกำกับดูแลกิจการ.....	66
ตารางที่ 21 แสดงผลการทดสอบ Hosmer and Lemeshow Goodness-of-Fit Test	68
ตารางที่ 22 แสดงความถูกต้องในการจำแนกกลุ่มของข้อมูลที่ใช้ในการสร้างตัวแบบพยากรณ์ความถดถอยโลจิสติก	69

ตารางที่ 23 แสดงความถูกต้องในการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบ จากการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก	71
ตารางที่ 24 แสดงความถูกต้องในการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบ จากการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกเปรียบเทียบกับบริษัทจดทะเบียนที่มี ผลการประเมินการกำกับดูแลดี	73
ตารางที่ 25 แสดงการตรวจสอบการแจกแจงของตัวแปรอิสระ	76
ตารางที่ 26 แสดงการตรวจสอบเมตริกความสัมพันธ์ร่วมของตัวแปรอิสระ	77
ตารางที่ 27 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ	78
ตารางที่ 28 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระทุกตัว ..	79
ตารางที่ 29 แสดงเมตริกความสัมพันธ์ร่วมของตัวแปรอิสระแต่ละตัวจำแนกกลุ่ม	81
ตารางที่ 30 แสดงตัวแปรอิสระที่มีความสำคัญในการจำแนกกลุ่มของตัวแบบ จากการวิเคราะห์จำแนกประเภท	83
ตารางที่ 31 แสดงค่ากลางของแต่ละประเภท (Group Centroids) และจุดแบ่งแยก (Cutoff Point)	83
ตารางที่ 32 แสดงความถูกต้องในการจำแนกกลุ่มของข้อมูลที่ใช้ในการสร้างตัวแบบ จากการวิเคราะห์จำแนกประเภท	84
ตารางที่ 33 แสดงความถูกต้องในการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบ จากการวิเคราะห์จำแนกประเภท	87
ตารางที่ 34 แสดงรายชื่อบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET 100 ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดไว้สำหรับคำนวณดัชนีหลักทรัพย์	96
ตารางที่ 35 แสดงผลการจำแนกกลุ่มข้อมูลที่ใช้ในการสร้างตัวแบบจากการวิเคราะห์ ความถดถอยโลจิสติก	105
ตารางที่ 36 แสดงความถูกต้องในการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบ จากการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก	108
ตารางที่ 37 แสดงความถูกต้องในการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบ จากการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกเปรียบเทียบกับบริษัทจดทะเบียนที่มี ผลการประเมินการกำกับดูแลดี	114
ตารางที่ 38 แสดงผลการจำแนกกลุ่มข้อมูลที่ใช้ในการสร้างตัวแบบจากการวิเคราะห์ จำแนกประเภท	119

ตารางที่ 39 แสดงความถูกต้องในการทดสอบความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแบบ จากการวิเคราะห์จำแนกประเภท	123
--	-----

สารบัญภาพ

	หน้า
รูปที่ 1 กรอบงานการกำกับดูแลกิจการ.....	10
รูปที่ 2 กรอบแนวความคิดการจำแนกกลุ่มการกำกับดูแลกิจการ.....	29